Uttalelse vedtatt på Naturvernforbundets landsmøte 8.11.2026

Strengere lovkrav til skogsbilveier

Små bygningsendringer er allerede underlagt plan- og bygningsloven; enorme terrenginngrep er ikke det. Naturvernforbundet ser at kommunene ofte ikke gjennomfører en reell vurdering av natur- og miljøkonsekvenser når de behandler søknader om landbruksveier.

Mange av veiene som er omsøkt og godkjent etter landbruksveiforskriften, er så store i omfang at de skulle vært behandlet etter plan- og bygningsloven. Kommunene er pliktige til å vurdere hvilken lovgivning et veiprosjekt skal behandles etter, men vi ser ofte at en slik vurdering ikke er gjort. Resultatet er at veiprosjekter som fører til store inngrep i vår felles natur, blir behandlet etter feil lovgivning, og at natur- og miljøkonsekvensene ikke blir tilstrekkelig belyst. Dagens praktisering av landbruksveiforskriften har også vist seg utilstrekkelig i møte med omfattende brudd på lovverket, og tilgang på enorme mengder overskuddsmasser.

Manglende miljøoppfølging og håndheving av eksisterende lovverk rundt disse veiene er et stort problem og har ført til enorme terrenginngrep, forurensning fra riveavfall, drenering av myrer, spredning av fremmedartslistede planter og ødeleggelse av kulturminner. Fare for flom, erosjon og løsmasseskred har også blitt en reell framtidsrisiko som følge av manglende risikovurderinger i saksbehandlingen.

For å motvirke manglende miljøvurderinger ved etablering av landbruksveier, og for å unngå at store veiutbygginger utnytter smutthull i regelverket, krever Naturvernforbundet at myndighetene må sikre at landbruksveier større enn enkle traktorveier (landbruksveiklasse 1–6) omfattes av ordinær plan- og byggesaksbehandling. Dette vil sørge for at natur- og kulturminnehensyn faktisk blir kartlagt, presentert, vurdert, og evaluert i søknadsprosessen, noe som kan bidra til å forhindre tap av sårbare og viktige naturområder.

Naturvernforbundet krever at regjeringen ved Kommunal- og distriktsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet endrer og klargjør regelverket for landbruksveier, slik at også veier med anslått 50 prosent landbruksnytte eller mer, av nevnte veiklasser, behandles etter plan- og bygningsloven.